

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 12 marca 2018 r.

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 752)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedmiotowa ustawa ma między innymi na celu dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz. 1295 oraz z 2018 r. poz. 50) przez to, że upoważnia do objęcia nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela tej nieruchomości, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym zmiany wprowadzone w ustawie – Prawo łowieckie mają na celu określenie zasad ustalania granic obwodów łowieckich przez sejmik województwa oraz wprowadzenie regulacji umożliwiającej właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego złożenie oświadczenia o zakazie wykonywania polowania na tej nieruchomości. Oświadczenie o zakazie wykonywania polowania lub jego cofnięcie będzie można złożyć przed starostą. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, który złożył oświadczenie o zakazie wykonywania polowania na tej nieruchomości, będzie mógł je cofnąć jednak nie wcześniej niż po zakończeniu łowieckiego roku gospodarczego, w którym zostało złożone oświadczenie o zakazie wykonywania polowania.

W przypadku złożenia oświadczenia o zakazie wykonywania polowania właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości nie będzie przysługiwało odszkodowanie

za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny, a także przy wykonywaniu polowania.

Ponadto nowelizacja reguluje zasady szacowania i wypłaty szkód łowieckich. W odniesieniu do tej kwestii ustawa przewiduje, że wniosek o szacowanie szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny, a także przy wykonywaniu polowania właściciel albo posiadacz gruntów rolnych będzie składał do organu wykonawczego gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Szacowania szkód, a także ustalania wysokości odszkodowania będzie dokonywał zespół składający się z przedstawiciela gminy właściwej ze względu na wystąpienie szkody, przedstawiciela zarządcy albo dzierżawcy obwodu łowieckiego oraz właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda. Wypłaty odszkodowania będzie dokonywał dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania. Ustawa przewiduje, że właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda, oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego będzie przysługiwało odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Ponadto właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których została wyrządzona szkoda, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe będzie mógł, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Ustawa nakłada na Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe obowiązek organizowania szkoleń w zakresie szacowania szkód łowieckich dla określonych w ustawie przedstawicieli organów wykonawczych gmin i organów wykonawczych jednostek pomocniczych gmin, przedstawicieli izb rolniczych, przedstawicieli dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.

Ustawa wprowadza także zmiany w zakresie odstrzałów redukcyjnych zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwach przyrody, które powodują, że odstrzały redukcyjne zwierząt łownych będą odbywały się na podstawie indywidualnego upoważnienia, wystawianego każdorazowo przez dyrektora parku narodowego albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny

oraz termin ważności upoważnienia. Odstrzały te będą się odbywały pod nadzorem pracownika parku narodowego albo pracownika regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

Wprowadzone zmiany mają także na celu zapewnienie ministrowi właściwemu do spraw środowiska możliwości sprawowania realnego nadzoru nad Polskim Związkiem Łowieckim poprzez:

- 1) zatwierdzanie statutu Polskiego Związku Łowieckiego;
- 2) nałożenie na Zarząd Główny obowiązku składania rocznego sprawozdania z wykonania w poprzednim łowieckim roku gospodarczym określonych zadań w terminie do dnia 31 lipca;
- 3) zlecenie imiennie upoważnionym pracownikom urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska przeprowadzenia kontroli Polskiego Związku Łowieckiego w zakresie wykonywanych przez niego zadań;
- 4) otrzymywanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego oraz Naczelnej Rady Łowieckiej w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia (należy dodać, że minister będzie mógł je uchylić, stwierdzić ich nieważność, a także udzielić organowi upomnienia).

Kadencja organów Polskiego Związku Łowieckiego będzie trwała 5 lat (z wyjątkiem Zarządu Głównego oraz zarządów okręgowych). Członkiem organów Polskiego Związku Łowieckiego będzie można być nie dłużej niż przez dwie rozpoczęte kadencje.

W skład organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także w skład zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej nie będzie mogła wchodzić osoba urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., która w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575 oraz z 2018 r. poz. 5 i 369).

W myśl przepisów ustawy pierwszeństwo w przyjęciu do koła łowieckiego będzie miał członek Polskiego Związku Łowieckiego zamieszkały na terenie dzierżawionego przez to koło obwodu łowieckiego. Przepis ten nie będzie miał zastosowania w przypadku, gdy co najmniej 50% członków danego koła łowieckiego stanowią osoby zamieszkałe na terenie obwodów łowieckich dzierżawionym przez to koło.

Ustawa wprowadza także szczegółową regulację dotyczącą sporządzania rocznego planu łowieckiego. Plan taki będzie sporządzany na okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego (łowiecki rok gospodarczy), w szczególności na podstawie inwentaryzacji zwierzyny. Uszczegółowione zostały także zasady dotyczące sporządzania wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejon hodowlany), na okres 10 kolejnych łowieckich lat gospodarczych.

Wprowadzona została zmiana, która powoduje, że w przypadku likwidacji koła łowieckiego, gdy majątek koła łowieckiego nie jest wystarczający na pokrycie zobowiązań koła z tytułu odszkodowań wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny oraz przy wykonywaniu polowania, Polski Związek Łowiecki będzie odpowiadał za te zobowiązania koła łowieckiego.

Przedmiotowa ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia:

- 1) 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788);
- 2) 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1315 oraz z 2017 r. poz. 1089);
- 3) 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186).

Zmiany w nich dokonywane obejmują niezbędne konsekwencje wynikające z nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie.

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 59. posiedzeniu w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (druk nr 1042).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się 2 grudnia 2016 r. na posiedzeniu Sejmu. Projekt został skierowany do dalszych prac do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Następnie powołana została podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia projektu. Efekt tych prac, zasadniczo odbiegający

od przedłożenia rządowego, został zawarty w sprawozdaniu wymienionych Komisji (druk nr 2234).

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu 27 lutego 2018 r. zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz 54 poprawki i w związku z tym projekt został przekazany do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania (druk nr 2234-A).

Podczas głosowania w dniu 6 marca 2018 r. nie uzyskał poparcia wniosek o odrzucenie projektu ustawy. Poparcie uzyskało 16 poprawek. Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 221 posłów, 196 było przeciw, a 7 wstrzymało się od głosu.

III. Uwagi szczegółowe

1. W myśl art. 33c ust. 1 pkt 2 w skład organów Polskiego Związku Łowieckiego, a także w skład zarządu koła łowieckiego lub komisji rewizyjnej może wchodzić wyłącznie osoba, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i nie była ukarana w postępowaniu dyscyplinarnym.

Dokonując wykładni tego przepisu należy stwierdzić, że dana osoba nie będzie mogła pełnić wyżej określonych funkcji wyłącznie w przypadku, gdy zostanie skazana za jedno z przestępstw (umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe) i ukarana dyscyplinarnie. Jeśli dana osoba nie będzie karana dyscyplinarnie, a zostanie skazana za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe to poprzez zastosowanie koniunkcji „i” będzie mogła sprawować tę funkcję. W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych wydaje się zasadnym przyjęcie poprawki, która powoduje, że wystąpienie każdej z tych przesłanek będzie skutkowało niemożnością sprawowania określonej funkcji.

Propozycja poprawki:

– w art. 1 w pkt 14, w art. 33c w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „i nie była ukarana” zastępuje się wyrazami „, lub nie była ukarana”;

2. Skreślenie w art. 1 w pkt 19, w art. 42aa pkt 13, czyli przepisu, który zabrania umyślnego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania zbiorowego, z wyłączeniem działań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, rolnej lub rybackiej powoduje, że przepis przewidujący sankcję w postaci kary grzywny, za tego rodzaju działania, pozostaje bezprzedmiotowy.

Ponadto w art. 1 w pkt 19, w art. 42aa po wykreśleniu pkt 13 nie została zmieniona numeracja pozostałych punktów.

Propozycja poprawek:

– w art. 1:

a) w pkt 19, w art. 42aa pkt 14-16 oznacza się jako 13-15,

b) w pkt 30 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) uchyla się pkt 8;”;

3. Zgodnie z art. 8 ust. 8 Główna Komisja Rewizyjna i okręgowe komisje rewizyjne powołane na podstawie statutu Polskiego Związku Łowieckiego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią swoją funkcję do czasu wyboru członków Naczelnej Rady Łowieckiej zgodnie z ust. 9. Należy zauważyć, że członkowie Naczelnej Rady Łowieckiej są wybierani na podstawie ust. 11 pkt 2. W związku z powyższym należy przyjąć poprawkę w celu zapewnienia odesłania do właściwego przepisu.

Propozycja poprawki:

– w art. 8 w ust. 8 wyrazy „zgodnie z ust. 9” zastępuje się wyrazami „zgodnie z ust. 11 pkt 2”;

4. W myśl art. 8 ust. 13 w przypadku niedokonania wyboru Naczelnej Rady Łowieckiej zgodnie z ust. 11 pkt 2 albo bezskutecznego upływu terminu wskazanego w ust. 11 pkt 2, projekt statutu Polskiego Związku Łowieckiego opracuje, a następnie uchwali i przedłoży go do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska Zarząd Główny.

W ust. 11 pkt 2 nie został określony termin, do którego następuje odesłanie. Natomiast o terminie do opracowania projektu statutu mówi ust. 12 pkt 2.

Propozycja poprawki:

– w art. 8 w ust. 13 użyte po raz drugi wyrazy „w ust. 11 pkt 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 12 pkt 2”;

Danuta Drypa

Główny legislator